

λούθησε και μπήκε στὸν δντά, ἀπάνω στὴ βράσι τοῦ χοροῦ καὶ στὴ ζάλη τῶν χαροκόπων.

— Καλῶς τὸν Μανωλάκη! φώναζαν οἱ Τοῦρκοι. Πῶς μὲ τὸ καλὸ μᾶς κόλιασε ἐδῶ; Ἰσθες, φαίνεται, νὰ ἰδῆς τίς χωριανές σου. Ἐ, παιδιά, δόστε καὶ τοῦ Μανωλάκη νὰ πῆ, γιατί διψάει. Κι' ὕστερα θὰ τὸν βάλουμε νὰ χορεύῃ κιόλας...

Ὁ Μανωλάκης, βλέποντας τὴν καλὴ ὑποδοχὴ τοῦ τοῦ ἔξαναν οἱ Τοῦρκοι, ἀνάσασε κι' ἀνακουφίστηκε. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν βάσταζε πολὺ.

Σὲ λίγο τοῦ ἔφεραν ἕνα τάσι νερὸ-καὶ τὸ ἤπιε, χωρὶς νὰ ρωτήσῃ γιατί τοῦ τὸ ἔδιναν. Ἐπειτα τοῦ παρουσίασαν δεῦτερο καὶ τὸ ρούφηξε κι' αὐτὸ. Ὅταν ὅμως τοῦ πῆγαν καὶ τρίτο, τότε περὶ θέλησε νὰ διαμαρτυρηθῇ:

— Ἀνάν! Δὲν θέλω ἄλλο...

— Ὅχι! Θὰ τὸ πῆς...

Καὶ τὸ ἤπιε. Κι' ἤπιε ἀκόμα κι' ἄλλα, κι' ἄλλα πολλὰ τάσια μὲ νερὸ, δλόκληρη στάνια σχεδόν, ὥσπου φούσκωσε καὶ πῆγε νὰ σκάσει.

Κατόπιν τὸν ἐξήλωσαν καὶ τὸν ἐθάλαν μὲ τὸ σταυρὸ στὸ χορὸ τους. Ἀρχισαν τότε νὰ τὸν σπρώχνουν καὶ νὰ τὸν δέρονουν, νὰ τοῦ δίνουν κλωτσιές καὶ χαστούκια, ὥσπου τὸν ἔξαναν τ' ἄλατιοῦ κι' ὁ κακόμοιρος ὁ Μανωλάκης ἔπεσε κάτω λιγωμένος, ζαλισμένος, λιποθυμισμένος ἀπὸ τὸ μαρτύριο.

Ἐπειτα οἱ Τοῦρκοι τοῦ οἶχτηκαν ξανά καὶ τὸν γροῦμισαν μὲ τίς κλωτσιές κάτω ἀπὸ τὴ σκάλα. Ὁ Μανωλάκης σηκώθηκε ζουτσά-στραβὰ καὶ μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα οὐράθηκε ὡς τὸ χωριὸ του, ὅπου εἶδε κι' ἔπαυε νὰ γιάνη...

***

Ἀλλὰ ἡ κατάστασι αὐτὴ ἡ ἀφόρητη δὲν μπορούσε νὰ βαστάξῃ μῆχρι τέλους καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ χριστιανικοῦ χωριοῦ, πού πληρώναν ἕναν τέτοιο σκληρὸ φόρο στοὺς ἐχθρούς τῆς πίστεώς των, ἀποφάσισαν νὰ τοὺς ἐκδικηθοῦν.

Μαζεύτηκαν λοιπὸν μιὰ νύχτα ὅλοι οἱ γέροι τοῦ Σκορδύλλου στὸ σπίτι τοῦ παλὰ καὶ συζητήσαν συμβούλιο γιὰ τὰ μέτρα πού ἔπρεπε νὰ λάβουν κατὰ τὴν τυχρόντων τους. Εἶπε ὁ ἕνας τὴ γνώμη του, εἶπε ὁ ἄλλος τὴ δική του καὶ στὸ τέλος κατέληξαν σ' ἕνα σχέδιο, τὸ ὅποιο ἀρχισαν νὰ μελετοῦν καὶ τὸ ὅποιο ἀποφάσισαν νὰ ἐφαρμοσοῦν μόλις θὰ τοὺς ἐδινόταν καιρὸς.

Ἐκεῖνες τίς ἡμέρες πλησίαζαν ἡ Ἀποκοχῆς κι' οἱ Τοῦρκοι δὲν μπορούσαν νὰ τίς περάσουν χωρὶς τὸ συνηθισμένο τους ξεφάντωμα. Ἐνα βράδυ λοιπὸν κάποιος ἀπ' αὐτοὺς κατέβηκε στὴν ἀκρὴ τοῦ λαγκαδιοῦ καὶ φώναξε:

— Ἐ, Σκορδυλλιανῆ! Μεθαύριο ἔρχομε Ἀποκοχῆς καὶ θέλωμε νὰ χορεύομε. Γι' αὐτὸ νὰ μᾶς στεῖλετε, τὸ δίχως ἄλλο, τίς γυναῖκες σας καὶ νᾶναι μασκαρεμμένες, γιατί ἄλλιως δὲν θὰ τίς δεχτοῦμε...

Τότε οἱ Σκορδυλλιανοὶ ἀποφάσισαν, μιὰ καὶ τοὺς δινόταν τέτοια εἰκαιρία, νὰ βάλουν σ' ἐνέργεια τὸ σχέδιό τους καὶ νὰ λάρουν ἐπὶ τέλους ἐκδίκησι γιὰ τὰ μεγάλα τους δεινά.

Ὅταν ἦρθε τὸ ὀρισμένο βράδυ, καμιὰ δεκαπενταριά ὡς εἶχον Σκορδυλλιανοί, ὅλοι νέοι καὶ δυνατοί, ντυθῆκαν γυναικεῖα ρούχα, βάλανε στὸ πρόσωπό τους μάσκα γιὰ νὰ μὴ γνωρίζονται κι' ἄμα νύχτωσε, κατέβηκαν μὲ τὴ συνοδεία τῶν γερόντων στὸ εβρουσὺλ, ὅπου τοὺς περιμέναν καὶ τοὺς παρέλαβαν ἀνύποπτοι οἱ Τοῦρκοι.

Τὰ παλληκάρια αὐτὰ ἦσαν ὅλα τους ἀμούστακα καὶ τρυφερά καὶ οἱ Τοῦρκοι θὰ γελιόντουσαν καὶ θὰ τὰ περνοῦσαν γιὰ γυναῖκες, ἀκόμα κι' ἂν δὲν ἐφορούσαν τίς μάσκες πού ἔκρυβαν τὰ πρόσωπά τους.

Ὅδηγῆθηκαν λοιπὸν ἀπὸ τοὺς συνοδούς των στὸ σπίτι τῆς διαφόρας καὶ ἀφοῦ ἔφαγαν κι' ἔπιαν πλουσιοπάροχα, ὑποχρεώθηκαν νὰ χορεύουν.

Οἱ Τοῦρκοι εἶχαν ἀπὸ παλὰ τὴ συνήθεια νὰ βάζουν μιὰ-μιὰ τίς γυναῖκες νὰ λένε ἀπὸ ἕνα τραγοῦδι. Τὸ τρα-

γοῦδι αὐτὸ τὸ συνώδευαν οἱ λυρατζῆδες μὲ τὴ λύρα τους κι' ἐχόρευαν ὅλοι μαζὺ ξεφρενιασμένοι. Αὐτὸ λοιπὸν θὰ γινότανε καὶ τώρα.

Οἱ νέοι χριστιανοί, ξέροντας ποιὸς θάταν ὁ ὀρός τους τὴ νύχτα ἐκεῖνη, εἶχαν ἐφοδιαστῆ με κάτι μαχαίρια τροχιομένα πού κόβανε σὺν ξυράφια καὶ πού θάκαναν ἐπὶ τέλους τὸ θαῦμά τους.

Ἐπίσης εἶχαν συμφωνήσει ἀπὸ πρὶν, στὸ τραγοῦδι πού θὰ λέγανε τρίτο στὴ σειρά, νὰ οἰχτοῦν ἀποφασιστικά πάνω στοὺς Τοῦρκοις καὶ νὰ τοὺς σφάζουν ὅλους, χωρὶς ν' ἀφήσουν οὐτ' ἕνα ζωντανό, μὴν τύχει καὶ μαρτυρήσει τὸ μεγάλο φονικό.

Ὅταν λοιπὸν ἦρθε ἡ σειρά τοῦ τρίτου νέου νὰ πῆ τὴ μαντινάδα του, αὐτὸς τραγοῦδισε πονεμένα καὶ παραπονοῖα καὶ παρακάτω δίστιχο:

*Πάρε μου, Χάρε, τὴν ψυχὴ προτιήτερα μιὰν ὥρα
γιὰ δὲ βαστώ τὰ βάσανα πού βαστάγα ὡς τὰ τώρα.*

Ὁ Χάρος ὅμως πού ἐπεκαλεῖτο μὲ τόσο πάθος, δὲν ἐπρόκειτο νὰ λάρῃ τὴ δική του τὴν ψυχὴ, μὰ τὴν ψυχὴ τῶν Τοῦρκων τῶν σκληροκάρδων.

Στὸ σύνθημα αὐτὸ, οἱ ἐντελληζανῆδες τοῦ Σκορδύλλου τράβηξαν μὲ μιὰς τὰ κορτερά μαχαίρια τους καὶ γίθηκαν ἀπάνω στοὺς Τοῦρκοις πού ἦσαν μισοζαλισμένοι ἀπὸ τὸ κρασί καὶ δὲν περιμέναν ποτὲ παρόμοιο ξαφνικό.

Ἐπακολούθησε ἀγρία σφαγὴ τῶν βδελυρῶν χριστιανομαζῶν, πού ἔπεσαν ὅλοι τους κάτω καταματωμένοι καὶ ἀγχοι. Καὶ δὲν ἐσφάχτηκαν μονάχα αὐτοί, μὰ κι' οἱ ὀπηρετές πού εἶχανε μαζὺ τους.

Στὸ τέλος, οἱ γενναῖοι ἐκδικηταὶ ἄρρισαν τὸ ἀπαισιο σπίτι γεμάτο ἀπὸ πτώματα καὶ κατακόκκινο ἀπὸ αἷματα, πέταξαν τίς μάσκες τους καὶ πέρασαν χαρούμενοι στὸ λυτρωμένο τους χωριό.

Ὅταν ἔφτασαν στὸ Σκορδύλλο, ἔζημιωσαν ἡ Καθαρὴ Δευτέρα, γιατί ἡ περασμένη βραδιά ἦταν ἡ τελευταία τῆς Ἀποκοχῆς.

Ὁ παπᾶς κι' οἱ ἄλλοι χωριανοί, πού ἔξεραν τὸ τρομερὸ κι' ἐπικίνδυνο σχέδιό τους, τοὺς περιμέναν στὴν ἐκκλησιά κι' ἀφοῦ τοὺς διάβασαν διάφορες εὐχές, τοὺς ἔδωσαν συγχώρεσι καὶ γύρισαν μαζὺ στὰ σπίτια τους.

***

Ὅταν ἀργότερα ζητήθηκαν οἱ ἀγάδες ἀπὸ τοὺς δικούς τους καὶ βοήθησαν σφαγμένοι ἀποεχορ-ντασις, ἔγινε ἀρκετὴ ἀναστάσι στὰ γύρω τοιροχωρία καὶ ἀπειλήθηκαν σοβαρὰ γεγρονά ἐκ μέρους των.

Εὐτυχῶς, γιὰ τὴν καλὴ τύχη τῶν χριστιανῶν, κάποιος ἐπιπρετής πού ἦταν, θέλουμε νὰ πούμε, κοιφοχοριστιανὸς καὶ πού βγήκε γλυτωμένος ἀπὸ τὴ σφα-

γῆ — γιὰ νὰ σωθῆ, φαίνεται, τὸ Σκορδύλλο ἀπὸ τὴν καταστροφὴ πού τὸ περιέμενε καὶ γιὰ νὰ σώσῃ τὴν ψυχὴ του ἀπὸ τὸ κρῖμα τῆς ἀλλαξοπιστίας — παρουσιάστηκε στοὺς Τοῦρκοις καὶ τοὺς εἶπε γιὰ τοὺς ἀδελφούς των πὼς δὲν τοὺς ἐσκότισαν οἱ χριστιανοί, ἀλλὰ τοὺς ἐτιμώρησε ὁ Θεὸς γιὰ τίς ἀδικίες καὶ τίς παρανομίες πού ἔκαναν.

— Κατέβηκε, τοὺς εἶπε, ἕνα «τζίνη» (πνεῖμα ἐκδικητικὸ τῆς μοα-μεθανικῆς θρησκείας) καὶ τοὺς σκότωσε γιὰ νὰ μὴν κολάσουν καὶ τοὺς ἄλλους Τοῦρκοις μὲ τίς ἀμαρτίες των...

Οἱ Τοῦρκοι, ἀτίλοικοὶ καὶ δεισιδαίμονες ὅπως ἦσαν, ἐπίστεψαν τὸ παραμῦθι καὶ δὲν ἐζήτησαν ἀπὸ κανένα λόγο γιὰ τὴν ὀμαδικὴ δολοφονία τῶν ἀγάδων.

ΓΝΩΜΙΚΑ

Τὸ νὰ ἀπατάται κανεὶς εἶνε γνώρισμα κάθε ἀνθρώπου. Ἀλλὰ τὸ νὰ ἐπιμένῃ στὴν ἀπάτη του εἶνε δειγμα παράφρονος.

Κι κέρων.

Εἶνε ταπεινὴ καὶ ἀνάξια ἡ καρδιά πού μπορεί νὰ συντριπθῇ ἀπὸ τὴν περιφρόνησι μιᾶς φιλόδοξης.
Λύττον.

ΜΠΑΛ ΝΤ' ΑΝΦΑΝ

(Πίναξ τοῦ Ζεφφρού)

